

Een dag van vreugde en vrees voor groeien

Wie de kronieken van september goed gelezen heeft, zal mij de opmerking maken dat er ook allerlei gebeurd is op 30/9. Volledig akkoord! Maar het verhaal van 30/9 is zo verbonden met de **Lekendag 'Het leven delen – samen bouwen'** van 1 oktober 2006 dat ik het hier vertel.

Terwijl Tom op die zaterdag met zijn medewerkers een vijftigtal mensen in het Orthopedagogisch Centrum Sint-Jozef in Zwijnaarde aan een slaappleats helpt, zetten anderen de Effatazaal en de Taborzaal klaar, dekken en versieren ze de tafels en brengen ze voorraden drank en allerlei noodzakelijke dingen aan. Anneleen geeft het altaarlinnen nog een laatste strijkbeurt en Lut heeft voor een prachtige altaarversiering, symbool van vreugde en vrees voor groeien, gezorgd. Miet heeft het laatste woord: Mister Proper doet zijn heilzaam werk, geen smet mag op de vloer achterblijven. Onze gasten uit Duitsland en Nederland zijn ondertussen met de tram op de Korenmarkt aangekomen, waar ze worden opgewacht door een Duitstalige en een Nederlandstalige gids voor een kennismaking met Gent. Het valt mij op hoe de historische monumenten en ook de minder bekende steegjes van Gent telkens weer bewondering en verrassing opwekken. Om 20.00 uur zijn we allemaal samen, mét onze Zwitserse gasten die in vertraging waren, op de Vrijdagmarkt in restaurant 'Vondel'. De keuze is ruim, de prijzen niet te hoog, de drank lekker en overvloedig en het eten komt juist op tijd om de hongerige magen te vullen. Dan keert de groep met de tram terug naar Zwijnaarde om er de bedstee op te zoeken. Morgen is een zware dag!

De '**Dag voor leken en redemptoristen**', 1 oktober 2006, begint voor velen met een (h)eerlijk ontbijt in de Effatazaal. Met pendelbus worden de buitenlandse gasten uit Zwijnaarde aangebracht, anderen komen pas nu aan, iedereen krijgt een vriendelijk welkom.

Paters, broeders, zusters en leken uit de gehele Sint-Clemensprovincie, van Scala, de Bremstruik, uit Essen, met velen is het een blij weerzien, anderen kijken wat onwennig rond: wat is dat 'Effata'? De viering is zoals gewoonlijk, niet opgesmukt. Gerrit verwelkomt iedereen, in het Nederlands, het Frans, het Duits (waar is mijn spiekbrieftje?), hier, waar we elke week bidden voor respect en liefde voor elkaar en waar ook nu weer het licht door de vele kinderen wordt aangebracht.

We lezen verder het evangelie volgens Marcus (9, 38-40) en Guido herhaalt nog even de vorige gebeurtenissen: Jezus die zich terugtrekt om met zijn leerlingen te spreken en hen te onderrichten. Om hen er op te wijzen dat zijn leven ten einde loopt, om hen te vragen: "*Wie zeggen jullie dat ik ben?*", om hen te confronteren met hun discussie over '*postjes*' door een kind in hun midden te zetten. Toch verraden ze zich weer, want ze vinden dat om met Jezus te mogen spreken, de anderen langs hen moeten passeren: '*...geen volgeling van óns is.*' En Jezus zet hen op hun plaats: '*Houdt de mensen niet tegen als ze goede dingen doen, zelfs als ze niet gelovig zijn.*' Toch moeten we bijeenkomen, geloven, elkaar ondersteunen, bemoedigen, maar niet om op onszelf terug te plooiën, maar wel om open te gaan, in samenwerking. Zorgen om het belangrijkste: de boodschap bij mensen brengen, gewone mensen zoals we ze op onze weg ontmoeten, om zo iets van Gods Rijk duidelijk te doen worden. En we bidden voor al wie hier is en wie hier niet meer is, voor Werner, en voor hen wier stem nog steeds niet gehoord wordt. Guido zegent ons: "*Gij weet waarvoor wij zorgen en angst hebben, help ons voor elkaar een zegen te zijn.*"

Dan luisteren we naar pater Michael Kratz C.Ss.R in zijn inleiding over '*Partnerschap in de zending. Redemptoristen en leken op weg naar elkaar*'. Hij spreekt over zijn ervaringen in de samenwerking met leken in Kongo, in Wetzlar, als provinciaal overste van de provincie Keulen en in het generaal bestuur van de congregatie. Hierbij heeft hij een spectrum van enerzijds volledige afwezigheid van leken, tot en met een vérreikende integratie van leken in het leven en werken van de congregatie, mogen vaststellen. Dan overloopt hij de ontwikkeling van de houding van de congregatie tegenover het thema '*leken*', zoals die blijkt uit de generale kapittels sinds 1979. Het is blijkbaar een thema geweest dat slechts langzaam in zijn ware betekenis is doorgedrongen en dan nog (bewust?) aanleiding heeft gegeven tot uiteenlopende interpretaties. Lekenvertegenwoordigers konden in 2003 deelnemen aan het generale kapittel, maar nadien werd het thema over de leken niet verder '*opgepakt*'. Het is duidelijk dat de moeilijkheden bij de redemptoristen, in hun verhouding met de leken, ligt bij de geschiedenis van de congregatie (onder meer ten opzichte van de eigen lekenbroeders) en in het vormingsproces van ieder der leden van de congregatie. Pater Kratz ziet twee mogelijkheden van relatie tussen redemptoristen en leken.

Vooreerst kunnen leken medewerkers zijn bij de zending van de congregatie in verschillende vormen van samenwerking, bijvoorbeeld als vrijwilligershulpers of medewerkers bij het pastoraal. Hierbij is het belangrijk dat rekening wordt gehouden met de sfeer van een religieus huis en de

specifieke noden van het gemeenschappelijke leven. Die samenwerking is bovendien dikwijls gebonden aan een vindingrijke en charismatische leider wat volgens sommigen deze samenwerking kwetsbaar maakt. Maar is dat niet altijd zo bij durvend mensenwerk? Hier stelt pater Kratz een belangrijke vraag: ***“Is het noodzakelijk of tenminste wenselijk, dat er bij instellingen en projecten, die wij overdragen aan leken, toch nog een communiteit van redemptoristen aanwezig is?”***

Een tweede mogelijkheid is dat leken optreden als zelfstandige groepen, die zich willen oriënteren op de spiritualiteit van de congregatie. Hier valt mij volgende uitspraak op: ***“Ik acht het zeker mogelijk dat leken zich aaneen zouden kunnen sluiten, (...) of geraakt door de spiritualiteit van onze congregatie iets volstrekt nieuws beginnen”***.

Ten slotte ziet pater Kratz enkele uitdagingen voor de toekomst, die elk veel geduld en begrip zullen vragen.

We stellen ons op voor de groepsfoto, nemen het aperitief buiten bij stralend weer en eten naar goede gewoonte van Effata beenhesp met verse groenten en frietjes.

Dan is het tijd voor de Workshops onderbroken door een korte koffiepauze. Ik heb deelgenomen aan de voorstelling van Effata, met weinig woorden en heel veel beeld en klank, meesterlijk ineengestoken door Fons en Jean. Vragen werden gesteld hoe Effata de spiritualiteit van de redemptoristen, gericht op de armen, waarmaakt. Dat blijkt natuurlijk niet uit de presentatie, dus leg ik onze openheid naar de Damiaanactie en de inzet van Odette (oa. voor kansarmen) en Gerrit en Viviane (Welzijnsschakels) wat beter uit. Daarna is het voor mij ‘zingen met Ilse’ en een beetje tolk spelen.

Ook ‘De Bremstruik’, het missieteam ‘Scala’ uit Bous (D), het Jugend-Kloster Kirchhellen (D) en Scala uit Nederland stellen zich voor en wisselen gegevens uit. Wij krijgen wat meer uitleg over de werking van de ‘wereldwijde commissie voor de samenwerking met leken’ en van de Noord-Europese commissie, praten verder over de inleiding met pater Kratz en luisteren naar het persoonlijke getuigenis van Marianne over toewijding en bezieling in de verbondenheid van leken en redemptoristen.

Met een korte slotviering, verzorgd door Scala, samenzang, een diep doorvoeld ‘Onze Vader’ en de slotwens gezongen door Ilse: *“Dat God je in de palm van zijn hand moge houden”* eindigt deze dag officieel.

Misschien eten we iets te veel en bidden we iets te weinig, maar we kunnen toch onze gasten niet hongerig naar huis sturen. Dus is er nog pita en dan is er afscheid: *“Tot ziens, Auf Wiedersehen, Au revoir”*.

Met het heerlijke gevoel dat Scala, de school in Essen, de Bremstruik, Effata, de redemptoristinnen, onze buitenlandse gasten uit de provincie een gezicht hebben gekregen voor elkaar.

Onze Zwitserse vrienden hebben op maandag de gemiste stadswandeling, mét Lam Gods, kunnen inhalen.

**“Tot ziens
Auf Wiedersehen
Au revoir”**

Wouter, zaterdag 7 oktober 2006